

De Wet zorg en dwang

Onvrijwillige opname en zorg, hoe regelen we dat in Twente?

De Wet zorg en dwang regelt de rechten bij onvrijwillige zorg of onvrijwillige opname van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie). Onvrijwillige zorg of opname mag volgens de Wzd alleen als het écht niet anders kan. Is er sprake van een verstandelijke beperking of dementie? En thuis wonen lukt niet meer? Een opname in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis is dan soms nodig. Als iemand geen inzicht toont t.a.v de opname, of niet meer begrijpt waarom opname noodzakelijk is, valt deze opname onder de Wet zorg en dwang (Wzd).

Lerend netwerk Wzd

De Wzd is op 1 januari 2020 ingegaan. Vanaf dat moment is er vanuit het samenwerkingsverband IZO Twente *een lerend netwerk Wzd* in Twente gevormd. Doel van dat netwerk is binnen al onze organisaties én voor de samenwerkingspartners een werkbare situatie creëren voor cliënten en medewerkers. Regionaal zijn er een aantal standpunten ingenomen over hoe we omgaan met onvrijwillige opname en zorg. De standpunten vormen de basis voor deze regionale 'routekaart', gemaakt in een samenwerking van het lerend netwerk Wzd en Dementie Twente.

Deze kaart beschrijft hoe er in Twente uitvoering wordt gegeven aan de verschillende opname mogelijkheden. Specifiek voor mensen met een psychogeriatrische aandoening, zoals dementie.

Opname voor mensen met een psychogeriatrische aandoening

We kennen 4 type opnames:

Type opname:

Vrijwillig

Besluit tot
opname en
verblijf ^{art 21}

Rechterlijke
machtiging ^{RM}

Inbewaring-
stelling ^{IBS}

Opname voor cliënten
met een psychische
aandoening

We kennen

Betekenis:

Vrijwillige opname

Een vrijwillige opname houdt in dat de cliënt er zelf, op weloverwogen wijze, voor heeft gekozen om in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis te verblijven.

Dat een cliënt op vrijwillige basis in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis verblijft, betekent niet dat de Wzd niet van toepassing. Het is immers mogelijk dat een cliënt zich niet tegen de opname en het verblijf verzet, maar wel tegen de zorg die gedurende dat verblijf wordt verleend.

Type opname:

stelling

Opname voor cliënten
met een psychische
aandoening

We kennen

Type opname:

Betekenis:

Besluit tot opname en verblijf art 21

Een besluit tot opname en verblijf is bedoeld voor cliënten die zelf geen weloverwogen beslissing kunnen nemen over een opname, maar zich er ook niet tegen verzetten. Iemand krijgt een besluit tot opname en verblijf als het CIZ beoordeelt dat dit nodig is.

stelling

Opname voor cliënten
met een psychische
aandoening

We kennen

Type opname:

Betekenis:

Rechterlijke machtiging^{RM}

Wanneer een cliënt door zijn gedrag zijn eigen veiligheid of die van anderen in gevaar brengt is het soms nodig iemand onvrijwillig op te nemen.

Indien de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger zich verzetten tegen opname, is het soms nodig iemand onvrijwillig op te nemen. Dit kan alleen als opname noodzakelijk is, om een ernstig nadeel te voorkomen of af te wenden. Hiervoor is dan een rechterlijke machtiging nodig.

stelling

Opname voor cliënten
met een psychische
aandoening

We kennen

Betekenis:

Inbewaringstelling^{IBS}

Een inbewaringstelling op grond van de Wet zorg en dwang is een verplichte opname in een spoedsituatie. Er is geen tijd om de procedure van een rechterlijke machtiging af te wachten. Er is dan sprake van een spoedsituatie waarin ernstig nadeel als gevolg van het gedrag van de cliënt onmiddellijk dreigend is. In die situaties is het alleen mogelijk dat de cliënt wordt opgenomen met een beschikking tot inbewaringstelling die door de burgemeester wordt afgegeven.

Type opname:

stelling

Besluit tot opname en verblijf art 21

De verschillende processtappen

Omdat er veel komt kijken bij een besluit tot opname en verblijf, zijn de verschillende stappen in het proces uitgewerkt en toegelicht voor de betrokken professionals. Voor de mantelzorg/naaste is op de pagina mantelzorger specifieke informatie voor hen beschikbaar.

Besluit tot opname en verblijf

Een besluit tot opname en verblijf is bedoeld voor cliënten met een psychogeriatrische aandoening (dementie), die zelf geen weloverwogen beslissing kunnen nemen over een opname, maar zich er ook niet tegen verzetten.

Vindt het CIZ dat er 24-uurs zorg nodig is? Dan kan de cliënt worden opgenomen in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis dat is geregistreerd in het locatieregister Wet zorg en dwang (Wzd).

Het besluit tot opname en verblijf is de nieuwe naam voor de Bopz-toets (opname zonder instemming, zonder verzet op grond van artikel 60 Wet Bopz).

Zorgprofessional

Mantelzorger

Besluit tot opname en verblijf art 21

Voor wie is het besluit tot opname en verblijf:

- Een cliënt die nog niet is opgenomen. Hij kan door zijn aandoening niet weloverwogen beslissen over de opname.
- Een cliënt die vrijwillig is opgenomen. Hij kan door zijn aandoening niet meer weloverwogen beslissen over het voortzetten van de opname maar verzet zich er ook niet tegen.
- Een cliënt die is opgenomen op basis van een besluit tot opname en verblijf (artikel 21), rechterlijke machtiging of een verlengde inbewaringstelling waarvan de geldigheidsduur verloopt. De cliënt verzet zich niet tegen voortzetting van de opname maar kan hierover ook niet weloverwogen beslissen

Wie zijn erbij betrokken als de cliënt nog niet is opgenomen

De cliënt en zijn netwerk worden in de thuissituatie begeleid door een casemanager dementie. De casemanager dementie kan uitleg geven, ondersteuning bieden en de regie voeren in het hele proces. Is er nog geen casemanager dan is de wijkverpleegkundige betrokken bij het proces.

De zorgbemiddelaar/cliëntadviseur heeft samen met de casemanager dementie een belangrijke rol en is bij de verschillende stappen betrokken. Naast hen zijn er ook verschillende andere professionals betrokken. Per processtap worden deze professionals aangegeven.

Zorgprofessional

Mantelzorger

dementietwente

Zorgprofessional

Besluit tot opname en verblijf in stappen

Als mantelzorger
heb ik een belangrijke
taak en word ik graag
meegenomen in de
stappen!

Crisis

Zorgprofessional / Besluit tot opname en verblijf

Afstemming opnameprocedure

Opname komt in beeld

Wanneer opname in beeld komt vindt er afstemming plaats tussen de zorgbemiddelaar/cliëntadviseur van het woonzorgcentrum van voorkeur, casemanager dementie/wijkverpleegkundige, mantelzorg/naaste en de cliënt. Er vindt ook onderlinge afstemming plaats over wie de regie voert en de communicatie met alle betrokkenen op zich neemt.

Soms is het onduidelijk of er verzet gaat komen. In het belang van de cliënt wil je dan toch eerst de stap besluit tot opname en verblijf aanvraag nemen.

Het CIZ gaat ervan uit dat er binnen 8 weken na de aanvraag een plek beschikbaar komt.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Besluit tot opname en verblijf

Bespreek het ernstig nadeel met de mantelzorger zodat iedereen voorbereid is op het gesprek met het CIZ

Aanvraag indienen

Wie is erbij betrokken?

De zorgregelaar/ cliëntadviseur/ casemanager dementie draagt zorg voor de aanvraag. In de aanvraag wordt ondersteunende informatie opgenomen over de reden voor opname in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis. En er wordt aangegeven wat het ernstig nadeel is als de cliënt thuis zou blijven wonen.

Wat wordt bedoeld met ernstig nadeel?

- Levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, (im)materiële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of 'maatschappelijke teloorgang', ernstig verstoorde ontwikkeling voor of van de persoon of zijn omgeving;
- De veiligheid van de persoon wordt bedreigd, al dan niet onder invloed van een ander;
- Het gedrag van de persoon is zo hinderlijk dat het agressie van anderen oproept;
- De algemene veiligheid van personen of goederen is in gevaar.

Wat stuurt u met de aanvraag mee?

- Een bewijs dat u de wettelijk vertegenwoordiger bent (verplicht indien van toepassing).
- Het machtigingsformulier van het CIZ (verplicht als u schriftelijk bent gemachtigd door de wettelijk vertegenwoordiger of een familielid van de cliënt).
- Medische gegevens die belangrijk zijn voor uw aanvraag (verplicht).
- Document van een arts of behandelaar waarin staat wat de diagnose is, op welke datum deze is gesteld en door wie (naam en functie). Als er meerdere diagnoses gesteld zijn dan stuurt u die informatie ook mee.
- Informatie over het ziekteverloop, de gevolgde behandeling(en) en eventueel bijkomende problemen.
- Een zorgplan (als dat er is).

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Besluit tot opname en verblijf

Toetsing CIZ

Situatie inventarisatie

Als de aanvraag in behandeling wordt genomen zal er een medewerker van het CIZ worden gekoppeld. Deze medewerker zoekt contact met de zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur/ casemanager en mantelzorger/ naaste om de situatie door te nemen en vragen te stellen over het ernstig nadeel. Daarnaast wordt er gekeken wie er bij het gesprek aanwezig zouden moeten zijn, wat er van de betrokkenen verwacht wordt in het gesprek en wat de beste plek is.

Huisbezoek

Tijdens het huisbezoek wordt besproken waarom er een opname nodig is. Het CIZ wil weten hoe de cliënt denkt over de opname en of hij zich er tegen verzet. Ze willen ook weten hoe de vertegenwoordiger van de cliënt denkt over de opname. Zo ontstaat er een goed beeld van de situatie. Als het mogelijk is, zou het fijn zijn als de cliënt wordt voorbereid op het gesprek en dat de mantelzorg/ naaste/ vertegenwoordiger van de cliënt bij dat bezoek aanwezig is. Er wordt een verslag van dit gesprek gemaakt en door de medewerker voorgelegd binnen het CIZ. De medewerker stemt af aan wie de terugkoppeling met de uitkomst(en) wordt gegeven.

Ik word graag
mee genomen in de
verschillende uitkomsten
van de toetsing.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☐ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Besluit tot opname en verblijf

Besluit

Geen besluit tot opname en verblijf

Zorgt het gedrag van de cliënt niet voor een onveilige situatie voor zichzelf of zijn omgeving (ernstig nadeel)? Of is opname niet noodzakelijk en geschikt om het ernstig nadeel te voorkomen of te stoppen? Zijn er wellicht minder ingrijpende mogelijkheden dan opname? Dan geeft het ciz geen besluit tot opname en verblijf af.

Besluit tot opname en verblijf

Soms kan een cliënt niet meer zeggen of hij het eens of oneens is met een opname. Of hij zegt dat hij opgenomen wil worden, maar kan de gevolgen niet overzien. Dit heet in de Wzd 'geen bereidheid, geen verzet'. De cliënt krijgt een besluit tot opname en verblijf als het CIZ beoordeelt dat dit nodig is.

Hij kan dan worden opgenomen in een [Wzd geregistreerde accommodatie](#).

Verzet

Als de cliënt of zijn vertegenwoordiger duidelijk geen opname wil, is er verzet. Het CIZ kan dan geen besluit tot opname en verblijf afgeven. Zij vragen in dat geval een rechter de beslissing te nemen en zetten de aanvraag RM in gang. Ze vragen aan de aanvrager om een medische verklaring van een onafhankelijk ter zake kundige arts. Deze moet binnen een week naar het CIZ worden opgestuurd.

[Zie proces Rechtelijke Machtiging.](#)

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☐ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Besluit tot opname en verblijf

Opname

Opname

Wanneer het besluit tot opname en verblijf is afgegeven kan de cliënt worden opgenomen waar hij actief wachtend op de wachtlijst staat. Het CIZ houdt een termijn van 8 weken aan waarbinnen de opname moet plaatsvinden.

Dit is niet altijd haalbaar ivm het aanbod van plekken in het woonzorgcentrum/ verpleeghuis van voorkeur. Het is daarom ook wenselijk de aanvraag voor een besluit tot opname en verblijf niet te lang van tevoren aan te vragen.

De opname uitvoeren

Als er een plek vrij komt in het woonzorgcentrum van voorkeur, vindt er afstemming plaats door de zorgregelaar/ cliëntadviseur met mantelzorg/ naaste, casemanager/ wijkverpleegkundige over de opname.

En er wordt afgestemd wie van de betrokkenen de regie en communicatie voert.

Duurt het te lang voor er een geschikte plek vrij komt? Er wordt dan overlegd met betrokkenen en eventueel kan er worden gekeken naar een passend alternatief in de omgeving.

Taken betrokken professionals:

- Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur regelt de opname en brengt alle betrokkenen op de hoogte.
- Wijkverpleegkundige/casemanager regelen de overdracht.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

Opname met rechterlijke machtiging ^{RM}

Zorgprofessional

Mantelzorger

Wanneer is er sprake van een opname RM?

Wanneer een cliënt door zijn gedrag zijn eigen veiligheid of die van anderen in gevaar brengt is het soms nodig iemand onvrijwillig op te nemen. Met 'de cliënt' bedoelen we hier de mens met een psychogeriatrische aandoening (bv dementie). De opname is er om *ernstig nadeel* te voorkomen of af te wenden.

Een rechterlijke machtiging kan worden opgelegd aan mensen met een psychogeriatrische aandoening die:

- Zich verzetten tegen opname;
- Een vertegenwoordiger hebben die zich verzet tegen opname.

Wat wordt bedoeld met ernstig nadeel?

- Levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, (im)materiële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of 'maatschappelijke teloorgang', ernstig verstoorde ontwikkeling voor of van de persoon of zijn omgeving;
- De veiligheid van de persoon wordt bedreigd, al dan niet onder invloed van een ander;
- Het gedrag van de persoon is zo hinderlijk dat het agressie van anderen oproept;
- De algemene veiligheid van personen of goederen is in gevaar.

Wat is een rechterlijke machtiging?

De verschillende processtappen

Omdat er veel komt kijken bij een rechterlijke machtiging zijn de verschillende stappen in het proces uitgewerkt en toegelicht voor de betrokken professionals.

Omdat er ook veel op de mantelzorg/naaste afkomt binnen dit proces is er voor hen informatie beschikbaar op een aparte pagina in dit document.

Wie zijn betrokken?

De cliënt en het netwerk worden in de thuissituatie tijdens een RM aanvraag begeleid door de casemanager dementie. Indien er nog geen casemanager dementie betrokken is kan deze worden ingeschakeld. De casemanager dementie kan uitleg geven, ondersteuning bieden en regie voeren over het hele proces. De zorgbemiddelaar/cliëntadviseur heeft samen met de casemanager een belangrijke rol en is naast de casemanager ook gedurende de verschillende stappen betrokken. Naast de casemanager en zorgbemiddelaar/cliëntadviseur zijn er ook veel andere professionals betrokken. Per processtap worden deze professionals aangegeven. Er is een nauwe samenwerking tussen alle betrokkenen bij een RM procedure.

Zorgprofessional

Mantelzorger

Als mantelzorger heb ik een belangrijke taak en word ik graag meegenomen in de stappen!

Opname RM in stappen

CIZ start aanvraag op

Crisis

Aanvraag opstarten

Wanneer start je een opname met RM op?

Wanneer een opname noodzakelijk is en er sprake is van verzet tegen opname door de cliënt en/of zijn vertegenwoordiger, is een rechterlijke machtiging (RM) noodzakelijk.

De aanvraag voor en RM wordt opgestart door de zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur/ casemanager in die situaties waar de cliënt een verbinding heeft met een organisatie van voorkeur. Dat betekent: de cliënt ontvangt wijkverpleging, dagbesteding/ dagbehandeling van deze organisatie of woont al in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis van deze organisatie.

Is er nog geen voorkeurslocatie bekend?

Is het (nog) niet duidelijk waar de cliënt wenst te wonen (er is dus geen voorkeurslocatie en daarmee geen SO)? Dan schakelt de huisarts een SO in van een zorgaanbieder die eerstelijns consultatie aanbiedt.

Taken betrokken professionals:

- De casemanager dementie deelt zorginhoudelijke achtergrondinformatie met zorgbemiddelaar;
- De zorgbemiddelaar/cliëntadviseur vraagt medische gegevens op bij de huisarts;
- De vertegenwoordiger van de cliënt ondertekent het machtigingsformulier CIZ.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

dementietwente

Zorgprofessional / Opname RM

Medische verklaring

Opstellen verklaring

Een onafhankelijk arts* (specialist ouderengeneeskunde) stelt de medische verklaring op, hij brengt hiervoor een bezoek aan de cliënt en diens naaste. Bij dit bezoek is de betrokken casemanager dementie ook aanwezig. Indien nodig vraagt de SO aanvullende medische gegevens op bij de eigen huisarts.

Afspraak plannen

Er wordt een afspraak ingepland in afstemming met SO en casemanager dementie/ zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur in, voor een bezoek aan de cliënt.

Taken betrokken professional

- De SO bezoekt de cliënt.
- De SO stelt na het bezoek de medische verklaring op, [volgens format medische verklaring](#).
- De SO levert de medische verklaring aan bij de casemanager dementie/ zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur.

* Voor het afgeven van een RM is een medische verklaring nodig, die opgesteld is door een ter zake kundige arts die niet bij de zorg betrokken is. Deze SO mag in dienst zijn bij de zorgaanbieder, maar het afgelopen jaar niet betrokken zijn geweest bij de behandeling.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Opname RM

Aanvraag indienen

Hoe dien je de aanvraag vanuit RM in?

De zorgbemiddelaar/cliëntadviseur dient de aanvraag in bij het CIZ via het aanvraagformulier in Portero.

Hoe dien je de aanvraag vanuit verzet (art 21) in?

Als de cliënt of zijn vertegenwoordiger duidelijk geen opname wil, is er verzet. Het CIZ kan dan geen besluit tot opname en verblijf (artikel 21) geven. Het CIZ vraagt in dat geval aan de rechter om een beslissing te nemen (rechtelijke machtiging). Ze hebben dan een medische verklaring nodig van een onafhankelijke ter zake kundige arts. Deze medische verklaring vraagt het CIZ op bij de voorkeursaanbieder, zorgregelaar, cliëntadviseur of casemanager dementie met als verzoek deze binnen een week aan te leveren. Volg verder procedure in de Rechtelijke machtiging.

Denk eraan om de mantelzorg/naaste op de hoogte te houden van de stappen

Taken betrokken professional

- De zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur/ casemanager dementie uploadt de medische verklaring in Portero.
- De zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur/ casemanager dementie voegt het machtigingsformulier CIZ en, indien beschikbaar, een actueel zorgplan bij.

Vervolg aanvraag

Het CIZ toetst de aanvraag en dient zo spoedig mogelijk een verzoek in bij de rechter (in ieder geval binnen 3 weken na de aanvraag).

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☐ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☒ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☐ Cliënt
- ☐ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Opname RM

Afstemming

Inschatten van houding cliënt

De zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur/ case-manager dementie maakt een inschatting van hoe het verzet tijdens een zitting tot uiting kan komen in samenspraak met huisarts en/of wijkverpleging.

Acties die hieruit voort kunnen komen zijn:

- regelen van medicatie
- of bijgestelde medicatie regelen,
- regelen van ambulancevervoer,
- etc.

Een mantelzorger denkt graag mee in deze stap!

Beschikbare plekken

Er vindt afstemming plaats over de eventuele opname mogelijkheden/ beschikbare plekken binnen de organisatie van voorkeur en zo nodig daarbuiten.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

dementietwente

Zorgprofessional / Opname RM

Een zitting is spannend, denk daar aan in de begeleiding van mantelzorg/naaste

Zitting en uitspraak

Zitting

De rechter beoordeelt het verzoekschrift van het CIZ en hoort de cliënt tijdens een zitting.

Bij de zitting zijn aanwezig: cliënt, casemanager dementie/ cliëntadviseur/ zorgbemiddelaar/ wijkverpleegkundige, familie, griffier, rechter en de advocaat van cliënt, eventueel SO. De advocaat heeft voor de zitting persoonlijk contact gehad met de cliënt.

Besluit

De rechter neemt zo snel mogelijk een besluit (vaak tijdens de zitting), en ondertekent eventueel een noodbeschikking. Indien er een rechterlijke machtiging afgegeven wordt, wordt een afschrift van het besluit gestuurd naar meerdere partijen, waaronder de aanvrager. Indien opname gelijk volgt na de uitspraak, gaat de noodbeschikking direct met de cliënt mee.

Taken betrokken professionals:

- De griffier van de rechtbank stuurt via veilige mail het afschrift van het besluit naar de aanvrager/ medisch secretariaat.
- De juridische status wordt vermeld in het Electronisch Cliëntdossier van de cliënt. Het kan per organisatie wisselen wie hiervoor verantwoordelijk is. Stem dit af binnen jouw organisatie.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☒ Rechter
- ☒ Advocaat
- ☒ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

Opname

De opname uitvoeren

De opname wordt gerealiseerd binnen uiterlijk 4 weken na afgifte van de Rechterlijke Machtiging.

Let wel: opname vindt plaats waar op dat moment een plek vrij is/komt. Dit kan ook buiten de regio zijn!

In het opnameproces is meestal ook een Wzd-functionaris betrokken. [Zie begrippen](#).

Taken betrokken professionals

- Opname van cliënt met RM wordt gemeld middels beveiligde mail aan IGJ, Griffier van de Rechtbank en het CIZ. Het kan per organisatie wisselen wie hiervoor verantwoordelijk is. Stem dit af binnen jouw organisatie.
- De zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur regelt opname en brengt alle betrokkenen op de hoogte van de opname.
- Wijkverpleegkundige/ casemanager regelen de overdracht.

Zo nodig regelt de huisarts een ambulance en/ of medicatie op het moment dat de cliënt niet vrijwillig meegaat of als verwacht wordt dat de cliënt niet vrijwillig mee zal gaan.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☒ Griffier van de rechtbank
- ☒ Wzd-functionaris
- ☒ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

dementietwente

Zorgprofessional / Opname RM

Opname / Verlof

Langdurig verlof

Verlenen of weigeren van langdurig verlof (>24 uur) bij een cliënt met opname RM.

De zorgaanbieder verleent alleen verlof als dat verantwoord is. Het verlenen van verlof geschiedt op initiatief van de zorgaanbieder of op verzoek van de cliënt of zijn vertegenwoordiger. De Wzd-functionaris moet schriftelijk toestemming geven.

Taken betrokken zorgprofessional

- De Wzd-functionaris beoordeelt verzoek en verleent alleen verlof als dat verantwoord is.
- De cliënt, de vertegenwoordiger en de advocaat ontvangen een afschrift van deze beslissing.
- Het verlof wordt weer ingetrokken, zodra dit niet meer verantwoord is. Ook dit gebeurt met instemming van de Wzd-functionaris.

Wie is er bij?

- ☐ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☐ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☒ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☒ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

Opname / Ontslag

Ontslag verlenen bij een cliënt met RM?

Ontslag: De zorgaanbieder kan ontslag verlenen als het verblijf niet langer nodig is. Dit is dan om ernstige problemen te voorkomen of als de geldigheidstermijn van de rechterlijke machtiging is verstreken. Is er bij het CIZ een aanvraag voor verlenging van de RM gedaan en heeft het CIZ een nieuw verzoek ingediend voor het einde van deze termijn? Dan volgt ontslag pas als het verzoek is afgewezen of als de termijn voor de beslissing is verstreken.

Taken betrokken professionals

- Zorgaanbieder overlegt het voorgenomen ontslag met de vertegenwoordiger, het netwerk, degene door wie de betrokkene voorafgaand aan de opname werd verzorgd of de eerder betrokken arts.
- Zorgaanbieder verzoekt de Wzd-functionaris via mail om toestemming voor het verlenen of weigeren van ontslag. De Wzd-functionaris moet zijn beslissing schriftelijk motiveren. Zonder toestemming van de Wzd-functionaris kan geen ontslag worden verleend.
- Zorgaanbieder neemt binnen 14 dagen na ontvangst van een aanvraag een schriftelijke en gemotiveerde beslissing over het ontslag.

Wie is er bij?

- ☐ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☐ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☐ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☒ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

dementietwente

Zorgprofessional / Opname RM

Opname / Verlenging

1e machtiging:

verlenging na 6 maanden

De rechterlijke machtiging heeft een geldigheidsduur van maximaal zes maanden.

Indien een cliënt al op grond van een machtiging tot opname en verblijf in een accommodatie verblijft kan de rechter een verlenging van de machtiging verlenen.

2e machtiging

Bij de maximale geldigheidsduur van deze tweede machtiging maakt de wet onderscheid tussen mensen met een verstandelijke beperking (twee jaar) en mensen met een psychogeriatrische aandoening (vijf jaar).

3e machtiging

Vanaf de derde machtiging kan de duur van de machtiging worden vastgesteld op maximaal vijf jaar. Het staat de rechter vrij deze termijnen in te korten. Een uitzondering vormen mensen van wie duidelijk is dat hun situatie niet zal wijzigen. Voor hen kan na de eerste machtiging een nieuwe machtiging worden afgegeven met een maximale duur van vijf jaar.

Wie vraagt verlenging aan?

De zorgaanbieder houdt overzicht op verloopdata van machtigingen en onderneemt tijdig de acties zoals beschreven bij [‘Opname RM/ Aanvraag indienen’](#).

De SO informeert zorgbemiddelaar/cliëntadviseur over de uitkomst van de evaluatie via mail. Zorgbemiddelaar/ cliëntadviseur vraagt de betreffende indicatie aan CIZ.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☐ Casemanager dementie
- ☐ Huisarts
- ☐ Specialist ouderengeneeskunde ^{SO}
- ☐ Wijkverpleegkundige
- ☐ Medisch secretariaat
- ☒ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☐ Wzd-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

Crisis

Inbewaringstelling^{IBS}

Wanneer is er sprake van een noodsituatie die een inbewaringstelling (IBS) noodzakelijk maakt? Bijvoorbeeld als iemand een acuut gevaar vormt voor zichzelf of voor zijn omgeving. Opname is dan snel nodig om erger te voorkomen. Er is geen tijd meer om een RM procedure af te wachten.

De verschillende processtappen

In deze routekaart zijn de processtappen benoemd op de pagina voor de zorgprofessional, maar zijn de stappen niet verder uitgeschreven. In Twente wordt gebruik gemaakt van de PG-crisisregeling. We verwijzen graag naar de website van [IZO Twente](#), hier kan de actuele versie worden aangevraagd.

De uitleg van een IBS op [de pagina van de mantelzorger](#) geeft ook goede extra informatie voor de zorgprofessional.

Zorgprofessional

Mantelzorger

dementietwente

Zorgprofessional

Inbewaringstelling IBS

Deze stappen hebben we in deze routekaart niet verder uitgewerkt.
We verwijzen naar de actuele informatie van IZO crisisregeling.
Voor meer info ga naar volgende link: <https://izotwente.nl/regelingen/>

Als mantelzorger
beland ik in een heftig
proces. het is fijn
dat er ook aandacht
voor mij is.

Aanmelding arts

Triage coördinatie faciliteit

Beoordeling (crisisdienst)

Opname

Crisis

Crisis

Wanneer crisis?

Van een PG-crisis is sprake als de zorgbehoefte van een cliënt met gedragsproblemen de mogelijkheden van de mantelzorg of de professionele hulpverlening in een thuissituatie te boven gaat. Door deze zorgbehoefte ontstaat de noodzaak van acuut ingrijpen, aangezien anders op korte termijn een bedreigende situatie gaat ontstaan voor de cliënt of een ander.

Acute WLZ zorg in Twente

De Twentse crisisregeling bestaat uit een proces voor de crisisregeling semantiek en de crisisregeling Psychogeriatric. Met deze regeling wordt door de betrokken organisaties op een eenduidige wijze invulling gegeven aan de verantwoordelijkheid om de acute WLZ zorg in gezamenlijkheid te organiseren.

Voor meer info ga naar volgende link:

<https://izotwente.nl/regelingen/>

Hier kunt u het meest actuele document opvragen.

De huisarts kan een crisis aanmelden via [de Zorschakel Enschede](#) of [Alerta](#) afhankelijk van de woonplaats van de cliënt.

Let op! Als de RM aanvraag al is ingediend en er noodzaak is voor acuut ingrijpen dan wordt er overgegaan naar IBS.

dementietwente

Mantelzorger / Opname

Als naaste kun je
een beroep doen op
een cliëntvertrouwens-
persoon.

Opname van uw naaste

Als opname in beeld komt

Als het niet meer lukt uw naaste thuis te blijven verzorgen kan uw naaste verhuizen naar het woonzorgcentrum/ verpleeghuis. Dat kan alleen als hij een WLZ indicatie (uitleg in de begrippenlijst) heeft en op een wachtlijst staat van een woonzorgcentrum / verpleeghuis. Een casemanager dementie zal u begeleiden in dit proces en u daarin adviseren.

De arts van een woonzorgcentrum / verpleeghuis (specialist ouderengeneeskundige) vraagt vaak om een besluit tot opname en verblijf, ook al is er bij uw naaste geen duidelijk verzet. Vaak begrijpen mensen met dementie niet meer goed waarom ze moeten verhuizen (niet meer wilsbekwaam terzake) en dan is deze juridische status verplicht voor de arts van het woonzorgcentrum.

Besluit tot opname en verblijf (artikel 21)

Een besluit tot opname en verblijf is bedoeld voor cliënten die zelf geen weloverwogen

beslissing kunnen nemen over een opname, maar zich er ook niet tegen verzetten. Wanneer blijkt dat thuis wonen niet meer gaat en uw naaste niet meer goed begrijpt wat er staat te gebeuren, gaan betrokken professionals met u in gesprek over het proces van de opname en wat daar bij komt kijken. Samen wordt gekeken hoe dit proces zo soepel mogelijk voor uw naaste en u kan verlopen.

Het CIZ komt bij de persoon met dementie thuis en zal vragen stellen over de opname en over het risico op het ernstig nadeel als uw naaste niet wordt opgenomen. Uw casemanager kan u begeleiden en informeren over dit gesprek. De medewerker van het CIZ probeert voorafgaand aan het gesprek zoveel mogelijk informatie te verzamelen om het gesprek zo goed mogelijk te laten verlopen voor u en uw naaste. Als uw naaste niet goed meer begrijpt of overziet wat een opname inhoudt en geen verzet vertoont, ze noemen dit geen bereidheid, geen verzet.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☒ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☒ WZD-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☒ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☒ Cliënt
- ☒ Mantelzorg/naaste

dementietwente

Mantelzorger / Opname

Opname van uw naaste

Dan geeft het CIZ het besluit tot opname en verblijf af. Blijkt tijdens het verzet dat uw naaste zich verzet tegen een opname dan zal het CIZ overgaan tot een aanvraag rechtelijke machtiging. Zij zetten dit direct na het gesprek in gang.

Rechterlijke machtiging (RM) - als uw naaste zich verzet tegen een opname

Een gedwongen opname is een heftige ervaring, maar kan noodzakelijk zijn voor de veiligheid en gezondheid van u en uw naaste.

Hoe werkt het?

Het is niet altijd mogelijk om de veiligheid thuis te blijven borgen. Mogelijk kan uw naaste zijn eigen situatie niet meer overzien of wordt het voor u te zwaar om de zorg te kunnen blijven volhouden en is een opname noodzakelijk.

Als uw naaste, ondanks al uw inspanningen, zich blijft verzetten tegen opname, kunt u uiteindelijk voor een gedwongen opname

komen te staan. Een gedwongen opname is een heftige ervaring. Maar niet altijd te voorkomen als uw naaste zich blijft verzetten. Samen met de betrokken professionals kan dan een rechterlijke machtiging in gang gezet worden. Het aanvragen van een RM kan enkele weken gaan duren.

Opstarten van een aanvraag rechterlijke machtiging (RM)

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) bepaalt of de procedure voor een rechterlijke machtiging (RM) gestart moet worden. Meestal doen ze dit na een melding van een huisarts, partner of kind of in afstemming met uw thuiszorgorganisatie of casemanager dementie. Ook als een ander familielid, curator, mentor of voogd kun je een RM opname aanvragen. Het CIZ vraagt vervolgens aan een onafhankelijke arts of hij uw naaste onderzoekt.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☒ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☒ WZD-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☐ Cliënt
- ☐ Mantelzorg/naaste

dementietwente

Mantelzorger / Opname

Opname van uw naaste

De arts probeert antwoorden te vinden op de volgende vragen:

- Is de situatie voor uw naaste gevaarlijk, of is zijn gedrag gevaarlijk voor anderen?
- Is dementie de oorzaak van de gevaarlijke situatie?
- Is een opname in een woonzorgcentrum/verpleeghuis de enige manier om het gevaar af te wenden?

Vindt de onafhankelijk arts dat opname noodzakelijk is? En is het CIZ het met hem eens? Dan gaat de rechter met uw naaste praten, en ook met u of andere betrokkenen. Als ook de rechter opname noodzakelijk vindt, moet uw naaste binnen vier weken opgenomen worden in een woonzorgcentrum/verpleeghuis.

Verlof

Verblijft uw naaste in een woonzorgcentrum/verpleeghuis met een rechterlijke machtiging,

dan mag u hem niet zomaar meenemen voor een uitje of een weekendje thuis. Daar heeft u toestemming voor nodig van het verantwoordelijke directielid van het verpleeghuis. Dit geldt vaak voor de eerste weken, zodat uw naaste kan wennen aan de nieuwe situatie. Als uw naaste wat meer gewend is kunt u in een brief aan de arts vragen of uw naaste al dan niet tijdelijk met u mee mag. De arts moet binnen twee weken laten weten of de gezondheid van uw naaste het toelaat dat hij meegaat.

Inbewaringstelling (IBS)

Wanneer is er sprake van een noodsituatie die een inbewaringstelling (IBS) noodzakelijk maakt? Bijvoorbeeld als iemand een acuut gevaar vormt voor zichzelf of voor zijn omgeving. Opname is dan snel nodig om erger te voorkomen. Er is geen tijd meer om een RM procedure af te wachten.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☒ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☒ WZD-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☐ Cliënt
- ☐ Mantelzorg/naaste

Opname van uw naaste

Een IBS-procedure begint meestal bij de huisarts, casemanager of politie. Daar komt de melding van de crisissituatie binnen. Voor de inbewaringstelling is een verklaring nodig van een onafhankelijke arts. Deze arts overlegt met de huisarts of de zorgaanbieder. Bij een IBS-procedure vindt het onderzoek altijd plaats op de plek waar uw naaste op dat moment is. Dit kan dus ook het politiebureau zijn, of een opvangruimte in een woonzorgcentrum/ verpleeghuis.

Als de arts vindt dat een inbewaringstelling (IBS) noodzakelijk is, stuurt hij de medische verklaring naar de burgemeester van de gemeente waar uw naaste op dat moment is. De burgemeester beslist zonder uw naaste te zien. Hij gaat af op het advies van de deskundigen en zet enkel zijn handtekening voor akkoord. De burgemeester stelt het CIZ en de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) onmiddellijk op de hoogte.

Met de handtekening van de burgemeester wordt uw naaste binnen 24 uur naar het woonzorgcentrum/ verpleeghuis gebracht.

Een IBS geldt voor maximaal drie dagen. Het CIZ kan een verlenging aanvragen voor maximaal zes weken. Is het de bedoeling dat uw naaste langer in het woonzorgcentrum/ verpleeghuis woont? Dan kan het CIZ een procedure beginnen voor opname en verblijf. Dit doen ze na een aanvraag van familie of het woonzorgcentrum/ verpleeghuis. Verzet uw naaste zich tegen de aanvraag? Dan kan een rechterlijke machtiging voor opname en verblijf worden aangevraagd.

Wie is er bij?

- ☒ Zorgbemiddelaar/cliëntadviseur
- ☒ Casemanager dementie
- ☒ Huisarts
- ☒ Specialist ouderengeneeskunde ⁵⁰
- ☒ Wijkverpleegkundige
- ☒ Medisch secretariaat
- ☒ Rechter
- ☐ Advocaat
- ☐ Griffier van de rechtbank
- ☒ WZD-functionaris
- ☐ CIZ medewerker
- ☐ Cliëntvertrouwenspersoon
- ☐ Cliënt
- ☐ Mantelzorg/naaste

Handige links

Klik op de titel/beschrijving om op de betreffende website uit te komen.

Algemeen Wzd

- > [Informatie CIZ opname en verblijf](#)
- > [Brochure Wet Zorg en Dwang voor professionals](#)
- > [Brochure Wet Zorg en Dwang voor familie](#)
- > [Brochure Wet Zorg en Dwang voor de vertegenwoordiger](#)
- > [Informatie Cliëntvertrouwenspersoon](#)

Opname met RM

- > [Medische verklaring opstellen](#)
- > [Rechterlijke machtiging in de Wet zorg en dwang](#)
- > Format [Rechterlijke machtiging - CIZ](#)

Informatiefolders

Over opname staat ook informatiemateriaal op de website van Dementie Twente. > [bezoek webpagina](#)

Vrijwillige opname

- > [Zorgzoeker](#) op website Dementie Twente
- > [Dwang in de zorg](#) - opname en verblijf

Besluit tot opname en verblijf

- > [Informatie CIZ opname en verblijf](#)
- > [Dwang in de zorg](#) - besluit tot opname
- > [Informatie mantelzorg](#)

Opname met IBS

- > [Dwang in de zorg](#) - inbewaringstelling
- > [Informatie CIZ](#) - IBS
- > [Informatie mantelzorg](#)

Begrippen

CIZ centrum indicatiestelling zorg

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) beoordeelt aanvragen voor voorzieningen uit de Wet langdurige zorg (Wlz) en geeft hier indicaties voor.

De video '[CIZ in beeld](#)' geeft hier meer uitleg over.

SO specialist ouderengeneeskunde

Behandelen en begeleiden van patiënten met een complexe zorgproblematiek. Hierbij kijken ze niet alleen naar het ziektebeeld, maar kijken ze ook naar de gevolgen in het dagelijks leven van de persoon en diens omgeving.

Wzd-functionaris

De Wzd-functionaris vervult een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet zorg en dwang (Wzd). Hij (*) beoordeelt onder meer alle zorgplannen waarin onvrijwillige zorg is opgenomen en de zorgplannen van wilsonbekwame cliënten waarin op vrijwillige basis zorg is opgenomen uit de categorieën toediening psychofarmaca in afwijking van een professionele richtlijn, beperking van de bewegingsvrijheid en insluiting. Het werk van de Wzd-functionaris draagt bij aan een zorgvuldige besluitvorming over onvrijwillige zorgverlening en bevordert de kwaliteit daarvan.

Begrippen

Wlz indicatie

Bij zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) gaat het om zorg met verblijf in een instelling of thuis. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een verpleeg- of verzorgingshuis of een woonvorm in de gehandicaptenzorg. U kunt ook thuis blijven wonen als u dat wilt.

U komt in aanmerking voor zorg vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz):

- Als u een aandoening, stoornis of handicap heeft;
- En als u 24 uur per dag zorg in de nabijheid of permanent toezicht nodig heeft. Er moet dus dag en nacht iemand in de buurt zijn of toezicht houden, anders kan er iets ernstig misgaan;
- En u deze zorg blijvend nodig heeft (levenslang).

Medische verklaring

Een medische verklaring is een document dat wordt opgesteld door een onafhankelijke arts. In de medische verklaring staat of er in het geval van uw familielid wordt voldaan aan de criteria voor een rechterlijke machtiging Portero: Met het ICT-systeem Portero kunt u als zorgaanbieder Wlz-aanvragen en andere aanvragen zoals een RM, digitaal indienen bij het CIZ. U sluit hiervoor een contract af met het CIZ.

ECD

Een elektronisch cliënten dossier (ECD) is een digitaal systeem dat zorgprofessionals ondersteunt bij de zorgverlening aan cliënten.

In dit systeem zijn het behandel- en begeleidingsplan en alle administratie rondom een cliënt terug te vinden.

Begrippen

Zorgverantwoordelijke

De zorgverantwoordelijke vervult een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet zorg en dwang (Wzd). Hij stelt zorgplannen op en is verantwoordelijk voor de toepassing van het stappenplan als onvrijwillige zorg in het zorgplan wordt opgenomen of als bepaalde vormen van zorg op vrijwillige basis in het zorgplan van wilsonbekwame cliënten worden opgenomen. Hij beslist bovendien over onvrijwillige zorgverlening buiten het zorgplan om. De zorgverantwoordelijke vervult derhalve de spilfunctie bij het voorkomen van onvrijwillige zorg en de toepassing daarvan indien dit onontkoombaar is.

> [Profiel zorgverantwoordelijke online](#)

Cliëntvertrouwenspersoon

Elke cliënt die onder de reikwijdte van de Wzd valt heeft recht op een cliëntvertrouwenspersoon (CVP). Onvrijwillige zorg of een onvrijwillige opname heeft gevolgen voor de vrijheid. De cliëntvertrouwenspersoon kan ondersteunen en informatie geven bij vragen die er ontstaan rondom onvrijwillige zorg. Daarnaast kan de CVP ondersteuning bieden bij problemen rond de opname of het verblijf in een zorginstelling en in het doorlopen van de klachtenprocedure.

Wzd - Wet zorg en dwang

Klik op knop Wzd in menu rechtsboven voor uitgebreide informatie.

Wet zorg en dwang

Sinds 1 januari 2020 is de wetgeving rond dwang in de zorg gewijzigd. Professionals moeten zo goed mogelijk rekening houden met de voorkeuren van de patiënt of cliënt. Ook familie en naasten kunnen hun visie inbrengen.

Opname in een instelling is geen voorwaarde meer voor gedwongen zorg. Dwang is altijd een uiterste redmiddel en moet zo snel mogelijk afgebouwd worden.

Voor wie geldt de wet zorg en dwang

Een cliënt valt onder de wet zorg en dwang:

- als er een verklaring is van een deskundig arts waaruit blijkt dat hij in verband met een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke beperking is aangewezen op zorg en/of;
- een persoon beschikt over een indicatie van het CIZ voor langdurige zorg met als grondslag een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke beperking.

Dit betekent dat naast een cliënt die zorg ontvangt vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz), ook een cliënt die ondersteuning ontvangt vanuit de Wet maatschappelijke opvang (Wmo) onder de Wzd kan komen te vallen. Datzelfde geldt ook voor cliënten op basis van de Zorgverzekeringswet (Zvw) zorg of ondersteuning ontvangen.

Alleen vrijwillige zorg tenzij het niet anders kan

De kern van de Wet zorg en dwang is 'Nee, tenzij'. De zorg voor ouderen met dementie en mensen met een beperking moet zoveel mogelijk op vrijwillige basis plaatsvinden. Soms kunnen mensen met dementie of een verstandelijke beperking niet (meer) zelf inschatten wat goed voor hen is. Zorgverleners helpen ze dan bij die keuzes. Het uitgangspunt van de Wet zorg en dwang is dat onvrijwillige zorg daarbij niet wordt toegepast, tenzij het niet anders kan.

Wet zorg en dwang

Opname in een zorginstelling

De Wet zorg en dwang regelt ook de opname van mensen met dementie of een verstandelijke beperking in een zorginstelling als zij daar niet mee instemmen. Als de cliënt zich verzet tegen een gedwongen opname, beslist de rechter over de opname.

Wat regelt de Wzd

De Wzd regelt:

- In welke situaties onvrijwillige zorg en/of opname aan de orde kan zijn;
- Hoe een besluit tot onvrijwillige zorg genomen wordt;
- Wanneer onvrijwillige zorgverlening geëvalueerd moet worden.

De besluitvormingsprocedure waarborgt een zorgvuldig onderzoek naar mogelijke alternatieven voor onvrijwillige zorg.

Onvrijwillige zorg is alleen toegestaan als er geen alternatieven zijn.

Locatie register

Zorgaanbieders die ervoor kiezen om onvrijwillige zorg te kunnen verlenen, moeten zich registreren in het openbaar locatieregister.

Bron: <https://www.dwangindezorg.nl/wzd>

De Wet zorg en dwang

Onvrij
hoe re

De Wet zorg en dwang is bedoeld voor mensen met een ernstige psychische aandoening (zoals het écht niet bij elkaar passen). En thuis wonen kan soms nodig zijn onder de Wet.

Lerend netwerk

Deze wet is opgesteld door de Wzd gevormd door een gezamenlijke samenwerking om zo in onze regio binnen al onze verschillende domeinen regionale routes te ontwikkelen de verschillende aandoening, zoals dementie.

Copyright

© **Dementie Twente** // mei 2022

Alle rechten van dit document liggen bij Dementie Twente. Kopiëren, verspreiden en elk ander gebruik van dit document is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van Dementie Twente.

Dementie Twente spant zich in om de inhoud van dit document zo vaak mogelijk te actualiseren en/of aan te vullen. Ondanks deze zorg en aandacht is het mogelijk dat inhoud onvolledig en/of onjuist is.

Vragen of meer informatie?

Neem dan gerust contact met ons op!

M. Info@dementietwente.nl
www.dementietwente.nl

